

FRÅN 80 TILL 100

SKL:s arbete med skolan

SKL leder flera projekt för lokalt utvecklingsarbete inom skolan. De grönmarkerade kommunerna (nära hälften av Sveriges kommuner) deltar i ett eller flera av följande tre projekt: Matematiksatsningen PISA 2015, Utvecklingsarbetet PRIO samt gymnasieprojektet Plug In.

Så här jobbar vi med skolfrågor

I den här broschyren kan du läsa om SKL:s arbete med skolfrågor. Vi lyfter också fram några centrala punkter för hur skolan kan utvecklas.

STÖD FÖR LOKALT UTVECKLINGSARBETE

SKL:s matematiksatsning, skl.se/matematik

Ett 90-tal kommuner deltar i SKL Matematiksatsning PISA 2015. Det är ett unikt samarbete mellan den politiska ledningen, förvaltningsledningen, rektorer och lärare. Målet är att halvera den andel elever som idag inte når högre än lägsta nivån och öka den andel som når den högsta i PISA 2015.

Utvecklingsarbetet PRIO – skolans interna arbete, skl.se/prio

Att steg för steg utveckla skolan till en mer lärande organisation. Det är målet för de 20 kommuner som deltar i PRIO. Inspiration hämtas från framgångsrika arbetssätt från andra länder. Metoden för PRIO har utvecklats tillsammans med McKinsey & Company och Stockholms stad.

Motverka avbrott i gymnasieskolan, skl.se/plugin

I projektet Plug In prövar ett 50-tal kommuner nya metoder för att förebygga. Det är ett samarbete mellan SKL, fem regioner och de deltagande kommunerna. Projektet finansieras delvis av Europeiska socialfonden.

Unga till arbete

Vi har ett särskilt fokus på ungas övergångar från skolan till arbetslivet. Bland annat sprider vi goda exempel på hur kommuner stödjer unga som varken jobbar eller går i skolan. Vi tar också fram skrifter om studie- och yrkesvägledning och om att öka skolnärvaron.

Ungas psykiska hälsa, skl.se/psynk

Inom Psynk-projektet – psykisk hälsa, barn och unga – uppmärksammas sambandet mellan skolresultat och psykisk hälsa. Skolnärvaro, elevhälsa samt tidig upptäckt av och insatser för barn och ungdomar i behov av särskilt stöd utgör viktiga delar i arbetet.

IT i skolan

Digitaliseringen av skolan har kommit igång, men behöver utvecklas vidare inte minst utifrån elevernas likvärdighet. SKL ser bland annat över möjligheterna att utveckla tillgången till digitala läromedel och hur digitala verktyg kan bli navet i ett modernt skolbibliotek. Tillsammans med andra organisationer delar vi varje år ut priser till lärare som förnyat lärandet med IT-stöd.

Jämställd skola

Leda och styra för hållbar jämställdhet är en utbildning för skolledare och skolpolitiker som vill arbeta med jämställdhet för att höja kvaliteten i verksamheten. I SKL:s Program för hållbar jämställdhet är syftet att ge medborgarna likvärdig service oavsett kön. Här har många utvecklingsarbeten koppling till skolan.

Koll på skolmaten, skolmatsverige.se

Skolmåltiderna måste vara näringsriktiga. På webbplatsen skolmatsverige.se får skolan en samlad bild av matens näringsinnehåll och kan utveckla måltidens kvalitet. SkolmatSverige är ett samarbete mellan SKL och flera andra aktörer.

FOTO: FELIPE MORALES

Nära 1000 grundskolor använder SkolmatSverige i början av 2013. Och det blir fler hela tiden.

Elevernas bästa är centralt för de som styr och leder skolan.

STÖD FÖR LEDARSKAPS- OCH ARBETSGIVARFRÅGOR

Ledarskap

Ledarskapet i skolan är centralt för lärarnas arbete och elevernas resultat. SKL stödjer skolans ledare med bland annat kurser, seminarier och rapporter. I skriften *Rektor - möjligheternas chefsjobb* berättar ett antal nyskapande rektorer och skolchefer om hur de ser på sina jobb och sitt ledarskap.

Lärares karriärtjänster

SKL föreslår ett enhetligt system med tre spår för lärares karriärtjänster; ledarskap, förstelärare och lektor. Förutom att bli ett löneyft behöver tjänsterna utveckla skolans verksamhet och elevernas måluppfyllelse. Till kommunernas stöd finns skriften *Ett samlat karriärsystem för lärare*.

FRÅN 80 TILL 100!

Alla elever ska nå skolans mål. Alla skolor kan ständigt bli lite bättre. Det är utgångspunkten för SKL:s skolsatsning Från 80 till 100.

Idag lämnar knappt 80 procent av eleverna grundskolan med godkänt i alla ämnen. Att nå hundra procent på bara några år kan upplevas som en alltför stor utmaning. Men om skolor och kommuner till exempel skulle klara två procent fler elever per år ger det snabbt tydliga resultat.

På en skola med 100 elever som går ut nian, betyder det två elever till med godkänt i alla ämnen det första året. Och så vidare. Stor skillnad för eleverna och rätt snart stor skillnad för Sverige.

Idag lämnar knappt åtta av tio elever grundskolan med godkänt i alla ämnen. En ytterligare utmaning är att betydligt fler pojkar än flickor inte har godkänt i alla ämnen.

Några av våra utgångspunkter för att utveckla skolan:

- **Skolan är mycket bättre än sitt rykte.** Tusentals lärare och skolledare gör ett fantastiskt arbete varje dag. Och bakom all statistik pågår mängder av intressanta projekt och satsningar, både från staten, kommunerna och ute i landets skolor.
 - **Bra ledarskap är avgörande för skolan.** Rektor har en central roll för att skapa ett bra arbetsklimat och förutsättningar för lärare att lära av varandra. Att skolchefer och lokala politiker ställer tydliga mål och följer upp dessa är också viktigt. Kommuner som lyckas väl med skolan har en bra samverkan mellan de som leder skolan och lärarna.
 - **Duktiga lärare lyfter resultaten.** Självklart ska skickliga lärare ha en bra lön. Flera kommuner har inrättat karriärsteg så att särskilt skickliga lärare kan göra karriär.
 - **Lyft in forskningen i undervisningen.** Skolutveckling ska bygga på forskning och beprövad erfarenhet. Alla kan lära av de kommuner och skolor som arbetar framgångsrikt.
 - **Använd resurserna rätt.** Kommunerna lägger cirka 40 procent av sin budget på skola och förskola. Sverige ligger i EU:s toppskikt både vad gäller resurser och lärartäthet. Samtidigt når andra länder bättre resultat med mindre resurser. Det handlar om *hur* resurserna används.
 - **Kommunal skola bättre än statlig.** Den kommunala skolan har kunskap om elevernas förutsättningar. Och elever eller föräldrar som vill påverka slipper vända sig till en myndighet i Stockholm. Samtidigt ställer skolans utmaningar krav på kommunerna. Men att brister behöver rättas till betyder inte att skolan ska förstatligas. Det finns inga belägg för att det skulle ge bättre resultat. Utveckla istället en verksamhet som i många stycken fungerar bra!
 - **IT är ett nödvändigt gott.** Datorn i undervisningen är ett fantastiskt hjälpmedel för att utveckla läsförståelse, öva språk, matematik och mycket annat. Men många elever använder inte IT på ett sätt som bidrar till lärande. Det behövs satsningar på kompetensutveckling av lärare och skolledare. Ett positivt tecken är att allt fler kommuner samarbetar med varandra i dessa frågor.
-

FORSKNING OCH JÄMFÖRELSE

Skolforskning, skl.se/skolforskning

All utbildning ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Därför behöver forskningen – och samspelet med beprövad erfarenhet – ta större plats i förskolan och skolan. Tillsammans med andra organisationer verkar vi för mer forskning i och med skolan, till exempel för ett nationellt forskningscenter för skolan. Vi har också tagit fram en svensk version av studien *Synligt lärande* av John Hattie.

Öppna jämförelser av resultat och resurser, skl.se/oppnajokforelser

Varje år jämför vi kommunernas skolresultat i grundskolan och gymnasiet. Jämförelser sporrar analyser och utvecklingen av den egna verksamheten. Vi lyfter även olika teman om aktuella skolfrågor.

Elevernas motivation

Elevfrågorna i Öppna jämförelser – Grundskola ringar in hur väl skolan lyckas med sitt värdegrundsuppdrag och med att fånga elevernas engagemang, motivation och delaktighet. Också här kan kommuner jämföra sina resultat med varandra. Drygt 87 000 elever i 166 kommuner svarade på frågorna i 2013 års Öppna jämförelser.

Jämför skola inför skolval

En ny webbplats ska göra det enklare för elever och föräldrar att jämföra och välja grundskola. Den kommer att innehålla skolors resultat samt enkätsvar från elever och föräldrar. Webbplatsen utvecklas i samarbete mellan SKL, Friskolornas riksförbund och Svenskt Näringsliv.

Framgångsrika skolkommuner

Flera kommuner har under flera år förbättrat eller haft goda stabila resultat i skolan. I rapporten *Framgångsrika skolkommuner* lyfter vi fram goda exempel och gemensamma nämnare, inte minst inom ledning och styrning.

”Det är eleverna själva som slutligen avgör vad de lär sig. Därför måste vi anknyta till vad de tänker, vilka mål de har och varför de skulle vilja engagera sig i det lärande som erbjuds i skolan.”

John Hattie, utbildningsforskare

MEDLEMSSERVICE

Nyanlända elever

De senaste åren har det kommit allt fler elever från andra länder till svenska skolor, 70 000 elever i grundskolan är födda utomlands. Många av dem har svårare att nå skolans mål men med rätt insatser kan skolan öka måluppfyllelsen. Vi påverkar för ett tydligare regelverk och för att statens ersättningar till kommunerna ska täcka kostnaderna.

Gymnasieskola

Vi bevakar att kommunerna ska få rimliga förutsättningar att ta ansvar för och genomföra gymnasieskolans verksamhet. Dels utifrån skolformens syfte, lagreglering och finansieringen efter gymnasiereformen. Dels utifrån ett helhetsansvar för alla unga. Vi ordnar årliga konferenser om aktuella frågor kring gymnasieskolan.

FOTO: MASKOT

Nyanlända elever behöver rätt stöd och insatser för att nå skolans mål.

Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen spänner över olika nivåer av utbildningar. SKL arbetar för att vuxenutbildningen kan genomföras utifrån de olika villkor som staten ställer och de olika förutsättningar som gäller i landet. Behoven varierar också över tid.

Kurser och konferenser

Varje år arrangerar vi seminarier och konferenser som tar upp aktuella frågor för skolan. Återkommande arrangemang är Skoloriksdagen för kommunpolitiker, skolchefer och rektorer.

Rådgivning och service, skl.se/skola

Vi får återkommande frågor om lagar och regler, till exempel om förskola, skolpeng och skolskjuts. Rådgivningen sker i huvudsak via telefon och e-post. På skl.se/skola hittar du svar på några av de vanligaste frågorna.

FOTO: RICHARD L. ERIKSSON

Undervisningen ska bygga på forskning och beprövad erfarenhet.

Här ger vi en samlad bild av SKL:s arbete med skolfrågor. Nära hälften av Sveriges kommuner deltar i våra utvecklingsprojekt. Här kan du också läsa vad vi tycker är viktigast för att lyfta resultaten skolan.

Kontakta oss gärna om du har frågor eller synpunkter. Du hittar mer information om vårt arbete och våra ståndpunkter på skl.se/skola

Gå in på skolbloggen Från 80 till 100. Här finns idéer, goda exempel och annat som kan ge inspiration och väcka debatt: 80-100.skblogg.se